

Arbetsmiljöverket
Avdelningen för regler
112 79 Stockholm

Stockholm
2017-08-17

Ert dnr
2016/048854

Vårt dnr
2017/069

Remissvar- Arbetsmiljöverkets förslag till föreskrifter om hygieniska gränsvärden

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Förslagets innehåll

Remitterat underlag innehåller föreskriftsförslag till nya föreskrifter om hygieniska gränsvärden och avses, som NNR uppfattat det, genomföra EUs direktiv 2017/164/EU, vilket omfattar 31 olika gränsvärden. Föreskriftsförslaget innehåller även regler för ytterligare gränsvärden som ej ännu beslutats om på EU-nivå och som är tänkta att så småningom föras in i carcinogen- och mutagendirektivet 2004/37/EG. En tredje del i förslaget omfattar förändringar av befintliga gränsvärden och införande av nya som enligt Arbetsmiljöverket faller under det nationella handlingsutrymmet.

NNRs synpunkter

NNR har inga detaljerade synpunkter på föreslagna gränsvärden som sådana. Däremot anser vi att det är av yttersta vikt att i de fall verket gör en annan bedömning beträffande nivån på gränsvärdena än vad som är beslutat inom EU så bör överväganden, risker, beräkningsgrunder och kostnader redovisas för detta på ett sådant sätt att det går att jämföra olika förutsättningar som uppstår för berörda företag liksom berörda arbetstagare i Sverige (i form av ex bättre hälsa). Vidare i anslutning till detta på vilket sätt Arbetsmiljöverket gör sin sammanvägda bedömning.

Arbetsmiljöverket redogör i flera fall på ett förtjänstfullt sätt för de kostnader som kommer ifråga för berörda företag i förhållande till förslaget (ex. exponeringsbedömningar, mätningar och rapporter). Däremot saknas, som omnämnts ovan, en tydlig jämförelse och resonemang i de fall gränsvärdena sätts annorlunda och på vilka grunder verket vägt kostnader mot samhällsvinster. Det mest konkreta exemplet rör sänkningen av kvartsdamm som i sin tur driver sänkningen av oorganiskt damm. Den sammanlagda kostnaden för att genomföra och efterleva det föreslagna gränsvärdet för kvartsdamm är enligt verkets beräkningar nära två miljarder kr. Detta ska jämföras med de av verket redovisade hälsoeffekterna (via rapport från IOM) på som mest 39 miljoner Euro över en 60-års period. Verket skriver också att en sänkning av gränsvärdet motiveras av ett flertal vetenskapliga studier som pekar åt samma håll (dvs att gränsvärdet måste sättas i enlighet med Arbetsmiljöverkets förslag eller lägre) för att ge ett rimligt skydd för arbetstagarna. Dessa studier redogörs dock inte närmare för i konsekvensutredningen.

Då Sverige föreslås avvika från de flesta av EUs medlemsländers gränsvärden beträffande just gränsvärde för kvartsdamm och att flera företag påpekar att kostnaderna kommer att tas av svenska bolag går det att konstatera konkurrenssituationen försämras för svenska företag. Däremot saknas i underlaget en utförlig redogörelse och analys över vad detta kommer att innebära och hur effekterna slår. Konkurrensaspekten utgör ett viktigt underlag i den sammanlagda bedömningen av ett förslags effekter och utformning varför denna bör kompletteras med. Även de mindre företagen kan antas beröras särskilt eftersom de inte har samma stordriftsfördelar som de större företagen. Inte heller dessa effekter utreds närmare i föreskriftsförslaget. Detta behöver inte med automatik innebära olika bedömningsgrunder för olika typer av företagsstorlekar.

Slutsats

NNR anser att föreskriftsförslaget idag bygger på en analys som i viktiga delar behöver kompletteras, i synnerhet beträffande hur Arbetsmiljöverket vägt olika alternativ mot varandra och varför. Detta bör redogöras för och klarläggas innan beslut fattas om en ny föreskrift.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Andrea Femrell